

POSICIONAMENT DEL COL·LECTIU DE VEÏNS I PROPIETARIS AFECTATS PEL PLA DIRECTOR DE L'AGULLA

Els veïns/es i propietaris/es, sota signants, expressen, amb la present, la seva voluntat de convertir-se en associació per defensar de manera conjunta els legítims interessos que comparteixen. Tanmateix, i per deixar palesa la seva posició sobre l'Avanç del Pla Director presentat i que es troba en procés participatiu, volen reflectir en aquest document les conclusions consensuades pel col·lectiu.

En primer lloc manifestar el rebuig en el tracte que hem tingut els veïns i propietaris durant la redacció d'aquest document i del que en som els afectats directes. En cap moment s'ha contactat amb nosaltres (imaginem que Club Gimnàstic, Club de Tennis Manresa i Aigües de Manresa si han estat "consultats") durant el procés de redacció del document, per requerir informació directa i vivencial de la realitat social de l'àmbit, i per explicar que es vol fer i de quina manera. Senzillament se'ns ha ignorat i menystingut.

Tota propietat situada en Sòl No Urbanitzable ja està sotmesa a una normativa i una legislació totalment restrictiva on impera el NO a TOT. Això afecta al món agrari en especial. No havent-n'hi prou amb aquestes restriccions urbanístiques generals, històricament i en planejaments anteriors se'ns ha qualificat de Gran Parc (POUM de Manresa anterior al vigent), de zona d'especial protecció agrícola (especialment el regadiu del Poal, ratificat al Pla Territorial Parcial de la Catalunya Central, al Pla Director Urbanístic de la comarca del Bages, i al POUM actual de Manresa). Aquesta híper-regulació ha generat sempre dubtes i inseguretats jurídiques sobre el destí final de les nostres propietats.

Ara, el Pla Director proposat, genera nous dubtes i amenaces potencials a la pervivència de determinades llars, edificacions i activitats existents. Cal remarcar que darrere cada casa i propietat hi ha persones i famílies que durant generacions han vetllat de la millor manera possible per la pervivència del seu patrimoni, les seves terres, i el seu entorn. Cal posar en valor que aquest és un llegat amb una forta càrrega emocional forjada durant generacions. Cada casa, cada pedra, cada camp, cada feixa, cada marge, té una història i un perquè. Són les vides dels nostres avis i àvies, pares i mares, amb una deixa de sentiments i vivències molt més potent que els aspectes materials que la sustenten.

Per això hi ha dolor, tristesa, ràbia i frustració quan des d'un despatx es juga amb el futur de la gent sense ni tan sols haver-hi parlat. La prepotència, la supèrbia i l'abús de poder que es justifica sota un pretès bé comú (d'alguns sense escoltar als altres) caldria erradicar-los d'una vegada de la praxi política.

Qualificar a la baixa les expectatives d'una propietat de manera directa o indirecta, amb escenaris d'indefinió de les possibles afectacions i de les execucions potencials que se'n deriven, genera incerteses de futur que desmotiven la inversió i per tant la progressiva degradació i abandonament de les propietats, i el seu valor. Fruïta madura per a l'expropiació a baix cost. Aquesta és una pràctica a la qual desgraciadament juguen moltes administracions.

"Primer les persones", aquest és un mantra que està de moda últimament, però a la praxi és el bla, bla, bla de sempre. Algú ha d'entendre que nosaltres som els amfitrions de la festa però ningú ens ha demanat parer per fer-la. Estarem encantats de tenir hostes, però voldríem que ens reconeguessin i ens tinguessin en compte quan allò del que parlem són les nostres vides, i els canvis a futur que això comportarà en elles, i també el llegat dels nostres fills i filles. Demanem respecte. No estem parlant de terres ermes que cal colonitzar, nosaltres, agradi o no, ja hi estàvem arrelats.

El Parc de l'Agulla és un element antròpic generat al voltant d'una infraestructura hidràulica (el llac o embassament de l'Agulla) de millora de l'abastiment d'aigua a la ciutat de Manresa. El Parc de l'Agulla enllaça amb un altre parc, el Parc de Sèquia, aquest sí amb un llegat patrimonial històric. Ambdós parcs són propietat de la junta de la Sèquia i d'Aigües de Manresa, empresa semipública sota el control de l'Ajuntament de Manresa.

L'elevada utilització ciutadana del Parc actual es pot explicar pel fet de ser un parc tancat, urbanitzat, amb serveis, que genera seguretat als usuaris, ben cuidat i administrat per Junta de la Sèquia (Aigües de Manresa). Aquestes especials condicions el fan atractiu i adient com a espai de lleure per la ciutadania. Tornem a recalcar que el Parc de l'Agulla és un model clàssic de zona verda d'ús públic, de titularitat pública (per molt que la Junta de la sèquia i Aigües de Manresa sigui un ens de titularitat semipública), i amb manteniment públic (el paguem amb la factura de l'aigua). Ara el parc es vol ampliar i replicar en terrenys adjacents, però no queda clara la seva titularitat ni les zones d'expropiació. En tot cas es tracta d'un model de zona verda o parc urbà, totalment allunyat del concepte de manteniment del sistema natural agrari que l'envolta.

Quan es va elaborar el primer manifest de "Salvem l'Agulla", de la que l'entitat Meandre en va ser defensor i abanderat, el detonant va ser una proposta de construcció d'un hotel proper al parc dins el terme municipal de St. Fruitós. Aquesta actuació va generar el temor que es produís als voltants del parc una pressió d'especulació urbanística immobiliària que posés en perill l'ecosistema agrari existent, d'espais lliures, i el corredor biològic i mediambiental entre les hortes del Poal i les de Viladordis, ambdós regats pels ramals de la Sèquia de Manresa. Res a veure amb la defensa del Parc de l'Agulla com a element de finalitat lúdica, d'origen antròpic i desvinculat del sistema agrari i l'ecosistema natural que l'envolta.

El primer intent de preservar aquest sector per part de Manresa va ser amb la qualificació ambigua i innovadora de Gran Parc, que definia la convivència de sòls de titularitat pública i privada, i de la que s'havien de definir els usos, aprofitaments i delimitacions mitjançant un planejament derivat que no es va realitzar mai. Això ja apuntava en la direcció actual, és a dir en potenciar els aspectes lúdics i de lleure al voltant del parc original. Tanmateix aquesta operació, per les seves dimensions, no era viable econòmicament si l'assolia majoritàriament la inversió pública. D'aquí l'interès a mantenir sòls de titularitat privada dins l'àmbit. Aquesta mixtura, però, no pot emmascarar que es tracta d'una operació urbanística de caràcter urbà, encara que sigui d'àmbit supramunicipal. On són doncs les compensacions i el repartiment just de costos i beneficis inherents a tota promoció urbanística, i aquesta ho és. Es pretén que els propietaris actuals tinguem cura de la bona imatge del paisatge d'espais lliures, de

cuidar el "Jardí" de la ciutat, per a gaudi de tota la ciutadania, a canvi d'incerteses, indefensió jurídica i patrimonial, a canvi de res?

És el plantejament actual del PD coherent amb els principis de preservació inicial del medi natural? Recordem que el medi natural, el territori, les explotacions agràries, les granges i tota la resta d'activitats que s'hi realitzen, tenen al darrere un component social de persones, de famílies que han preservat aquest medi durant generacions, i són els que coneixen més bé els factors que les amenacen.

El Pla Director de l'Agulla vol planificar de facto un parc urbà supramunicipal de caràcter i explotació lúdica intensiva. És a dir un Parc Temàtic, no un Parc Agrari, que és el que tocaria si volem ser conseqüents en la preservació dels seus valors ambientals i socials, més enllà d'una postal de paisatge on anar amb bici o a córrer.

La manera de presentar el PD amb unes portes estratègiques d'entrada amb reserves d'aparcament, i que remarca com a "distorsions" aquells elements preexistents que poden ferir la sensibilitat d'un fotògraf de postals, defineix clarament aquesta estratègia de parc temàtic, de parc lúdic i paisatge idíl·lic, on els que treballem la terra som els jardiniers sense sou al servei d'aquesta imatge bucòlica. Un aclariment: els camps s'han d'adobar, els fems i el bestiar fan pudor, enfangar-nos és el nostre dia a dia, i calen magatzems, hivernacles, tanques i elements distorsionadors per dur a terme les nostres activitats diàries. No entendre això és no entendre res del món agrari i ramader.

A cap de les persones d'aquest col·lectiu se'ns podrà acusar de ser especuladors immobiliaris a costa de destruir l'ecosistema que ens dona la vida i que som els primers a voler preservar. Ja estem prou servits de restriccions, de regulacions, de normatives, i d'imposicions més enllà del sentit comú.

El cas del sòl de regadiu del Poal mereix una reflexió a part. És el més fràgil dels ecosistemes agraris continguts dins del Pla Director. Les parcel·lacions atomitzades, de finques amb petits conreus, d'edificacions i habitatges dispersos i de gra petit, són la seva naturalesa i el reflex del seu origen medieval. Aquest és un patrimoni lligat a una memòria històrica que cal preservar especialment. L'horta de regadiu del Poal està en constant transformació i són molts els factors de canvi que ho condicionen. L'explotació original de l'horta que abastia els mercats de les poblacions veïnes està en perill. D'una banda fer de pagès requereix una especialització professional i dedicació exclusiva que no dona per viure en les actuals situacions de mercat. Per altra banda els pagesos no professionals que tenien cura de moltes hortes s'han anat jubilant i deixant erms els horts cultivats. Molts de nosaltres hem hagut de transformar temporalment els nostres terrenys de regadiu en conreus de cereal per la impossibilitat de gestionar i comercialitzar els nostres productes en els mercats actuals sense pèrdues inassolibles. Pagesos que actualment visquin dels productes de l'horta són comptats i meritoris.

Tanmateix la creixent pressió demogràfica de visitants que circulen dins d'aquest sistema tan fràgil ha comportat abandonar les hortes i els fruiters, o traslladar-los a terrenys tancats per evitar l'espoli i els petits furs constants. Quan un vol collir les olives, les ametlles o les cireres es troba freqüentment que algú ja se li ha avançat. En aquest escenari d'impotència davant el pillatge sistèmic i el poc respecte a la propietat

privada, el Pla Director, amb una visió bucòlica del món i en un gest que sembla un acudit si no fos per les greus conseqüències que comporta, proposa una porta d'entrada de visitants amb aparcament davant del Gimnàstic i oferint passejar pels estrets corriols i caminets de manteniment dels ramals secundaris de la Sèquia, travessant pel cor mateix d'aquest sistema tan fràgil i en perill de desaparèixer, com si fos una granja escola, amb l'acudit final d'instal·lar fins i tot un àrea de pícnic. Imagino que en aquesta àrea de pícnic el material de les amanides i les maduixes de les postres les aportarem els horts propers que no estiguin degudament tancats i protegits.

Parlem clar, si en aquests moments la convivència entre els horts i els vianants que fan servir els caminets laterals de la Sèquia (que no són públics, i que la seva servitud està condicionada al manteniment dels ramals per part de la Junta de la Sèquia) ja és preocupant i genera tensions, la proposta del PD de fomentar i potenciar l'accés a aquests àmbits els portarà a un estrès que accelerarà el seu definitiu abandonament.

Els que ja tenim una edat recordem els nostres pares i avis quan en veure passar un desconegut per aquests corriols els controlaven dissimuladament per veure què feien, o senzillament els hi donaven el bon dia i els hi preguntaven on anaven o que venien a fer. Ara ni tots els veïns plegats som capaços de controlar el comportament de les persones que accedeixen a aquest àmbit. No cal empitjorar la situació. Per cert, l'aparcament projectat a la nova "Porta 4" d'accés al Poal, i que sembla projectada per afavorir descaradament l'aparcament del Gimnàstic, es carrega una casa rural de tota la vida "Ca la Rodona".

Es troba a faltar que l'administració municipal aporti iniciatives encaminades a generar i impulsar algun sistema cooperatiu que vetlli pel producte local, Km 0 i d'economia circular per impulsar una gestió compartida de les hortes que doni seguretat jurídica a qui delegui a altres la seva explotació. Aquest és el Parc Agrari que voldríem veure reflectit en el PD en lloc del Parc Temàtic projectat. I alerta, una bona explotació de l'horta vol dir magatzems logístics de classificació, empaquetat i expedició (no necessàriament dins l'àmbit), hivernacles, umbracles, magatzems d'eines i maquinàries, dipòsits, cassetes per grups de bombeig, amb una imatge molt allunyada de la visió naïf de l'avi amb barretina, enfaixat i ajupit amb l'aixada i el xapo a la mà. Ens haguera agradat que a la presentació del PD hi hagués presència de més enginyers agrònoms amb coneixements i sensibilitat sobretot el que s'ha dit fins ara.

El planejament urbanístic per a desenvolupar una promoció comporta un repartiment equilibrat dels costos i beneficis de la actuació a desenvolupar. El promotor/s d'un planejament derivat, que desenvolupa un àmbit d'actuació, han de fer unes cessions obligatòries destinades a zones verdes o equipaments per compensar les plusvàlues que li comporta la actuació. És evident que el sòl no urbanitzable (SNU), en el nostre cas el sòl agrari de l'àmbit de l'Agulla, no participa d'aquest repartiment de càrregues i beneficis per quedar al marge del sòl urbà.

Tanmateix ens hauríem de plantejar si el que es planteja ara no és una operació urbanística amb aprofitaments, ja que dins l'àmbit es plantegen hotels, piscines municipals, aparcaments i vials, zones lúdiques de pícnic i restauració, i el factor més intangible però més determinant i que configurarà el futur de tota aquesta àrea i que

son les servituds de pas generades per a un ús lúdic intensiu que pot posar en perill l'equilibri ja prou feble de pervivència del medi agrari actual i el col·lectiu social de veïns/es i propietaris que el fan possible.

Desitjaríem que un cop se'ns reconeix-hi també com a actors principals (amb veu legitimada) d'aquesta actuació, se'ns compensi la càrrega que suposa per les nostres explotacions l'haver de fer front a uns canvis amb noves incerteses de futur per les noves servituds generades.

En aquest sentit demanar en primer lloc el reconeixement i normalització administrativa d'unes preexistències edificades (les nostres cases i edificacions), i d'unes activitats, que cal preservar i legalitzar per sortir del limbe administratiu on ens trobem en alguns casos per una normativa que no ens reconeix i permetre el seu desenvolupament present i futur.

En segon lloc demanar que s'abandonin les actuacions en el teixit més vulnerable que és l'horta del Poal i es restringeixi l'ús dels petits corriols de manteniment dels ramals secundaris de la Sèquia per reduir l'impacte dels vianants en l'ecosistema del regadiu.

En tercer lloc flexibilitzar els usos i augmentar els aprofitaments per compensar l'equilibri de càrregues i beneficis derivats d'un planejament que ens situa com a agents necessaris en uns serveis urbans d'espais lliures i zones verdes al servei de la ciutadania i ens aparten amb nous condicionants i servituds dels escenaris agraris habituals en sols no urbanitzables.

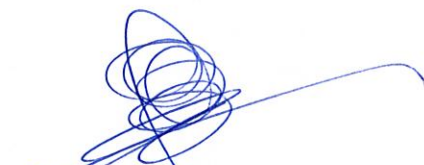
Per acabar un esment especial a la reserva feta per a la potabilitzadora d'aigua d'abast supramunicipal, que per ser una infraestructura de caràcter estratègic ha de tenir uns condicionants tècnics molt específics que justifiquin la seva ubicació predeterminedada i que no es va justificar en front a altres alternatives que es deurien descartar. Més preocupant sembla el fer una reserva per projectar un equipament urbà com son unes piscines públiques municipals sense aportar ni un encaix previ mínim que justifiqui i garanteixi la idoneïtat del seu emplaçament. Cal recordar el patiment ja comentat que generen les incerteses ja que també en aquest cas i sense explicació o contacte previ amb les persones afectades, queda afectada a priori un altra casa existent.

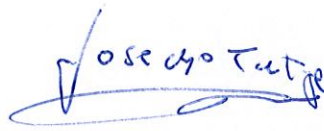
Manresa a 14 de novembre de 2021.

Els sotasignants :

Josep Cots Requart
39.309.531 R.

Maria Perros Lerna 39.278.610 S.

Josep Casajus Casajus
39.310.512 G

Josep Tutja
39.315.914 - J

Teresa Graells
39.314.733 A

Nabela Winer & dmaris
39319740-K

JOSE MAS TASIAG
39295758M

GEMMA SOLÀ
39354078C

Marta Jordana Oliva
39359946-T

Mina Ribas Sobra
52464844G

Josefa Perarrodona
39276900F.

Mar Caud Torra
44006791V

Jordi ALBERTI FIGULS
39 396 155Y

MARTA FABREGAS NAPAL
39.315271Z

JOSEP MARIA GARCIA TRASCERRA
39346377R

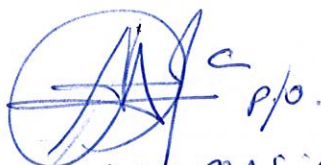
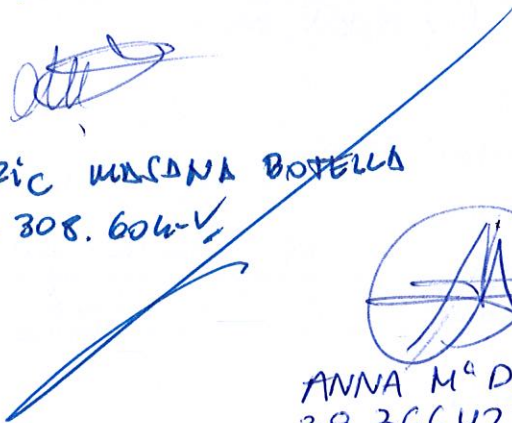
Merce Trasserra Ribera
39 287 795T

Juanjo Panto Besc
39342697R

ENRIC MARCANA BOTELLA
29.308.606-V

ANNA Mª DE BLAS CARBONÉS
39.366.427 H
ANNA CARBONÉS VILAGINÉS
39.272.904 J.

DANIEL DE BLAS GARCÍA
39.260.833V

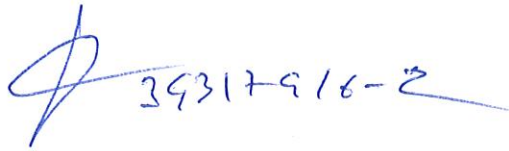

Montserrat Oliveras Majó
39330722D

Gerard Gts Ramer
39389065R

Sweden Cts Silet

 39317916-2

